

Verslag KennisJam 2024

Netwerkperspectief; hoe dan?

IZO

Over de streep

IZO

Over de streep

KennisJam 2024

Hoe dan?

Loop over de streep, pak een stoel voor een ander, stamp mee met het IZO-lied: de IZO KennisJam 2024 bruist van interactie. De levendige setting sluit volledig aan bij de dynamiek van het netwerkperspectief, dat volop beweegt en verbreedt.

Op de KennisJam komen onder anderen informatiemanagers, beleidsmedewerkers, CNIO's, adviseurs en projectleiders uit de zorgsector samen om ervaringen en inzichten te delen over het netwerkperspectief. Dit jaar ligt de focus op praktijkvoorbeelden en anekdotes die de theorie tot leven brengen. De veelheid aan verhalen en ervaringen toont de groeiende urgentie en impact van een netwerkgerichte aanpak in de zorg. Dit verslag laat zien wat de middag heeft opgeleverd. Veel leesplezier!

...maar wat is een netwerkperspectief eigenlijk?

Het netwerkperspectief zorgt voor efficiëntie, voorkomt dubbel werk en verbetert de samenwerking tussen zorgverleners en andere betrokkenen.

Een netwerkperspectief is een **informatiekundige visie** op het **vastleggen en beschikbaar stellen van gegevens**. In het netwerkperspectief staat centraal dat gegevens **eenmalig worden vastgelegd** en vervolgens beschikbaar worden gesteld **bij een bron** voor **meervoudig gebruik**.

De gegevens zijn vindbaar en toegankelijk voor de actoren die hiervoor een rechtmatige grondslag hebben. Door het netwerkperspectief te hanteren bestaat er **interoperabiliteit** en **herbruikbaarheid** van gegevens.

Om dit mogelijk te maken zijn er technische en operationele afspraken nodig over onder andere informatiestandaarden, protocollen en systemen voor gegevensuitwisseling. Hiervoor maken actoren afspraken met elkaar over de vijf onderste lagen van het IZO framework, te weten, organisatiebeleid, processen, informatie, applicatie en IT-infrastructuur

Programma

- 1 **Lunch**
Elkaar ontmoeten
- 2 **Over de streep**
Stellingen over het netwerkperspectief
- 3 **Opening en welkom**
Door Tom Vaessen en Eva Piller
- 4 **Gegevensuitwisseling door de jaren heen**
Een tijdlijn

- 5 **Jammen**
Kennis en inspiratie delen
- 6 **IZO-lied**
Pump up the jam
- 7 **Borrel**
Napraten

Over de streep

Dagvoorzitter Tom Vaessen trapt de bijeenkomst af met zijn variant op het tv-programma Over de streep. De deelnemers, variërend van beleidsmedewerkers en informatiemanagers tot Chief Nursing Information Officers (CNIO's), kiezen positie in de zaal.

Bij de stelling 'Ik weet wat het netwerkperspectief is,' dromt een groot deel van de aanwezigen samen aan de 'ja'-kant. Maar als Vaessen vraagt of het netwerkperspectief al daadwerkelijk in de praktijk wordt gebracht, blijken de meningen verdeeld. Dit leidt tot interessante discussies.

Brent Opmeer, senior researcher bij Vilans, merkt op dat er weliswaar veel verkenningen gaande zijn, maar dat de echte implementatie in de praktijk nog achterblijft. "We zijn op de goede weg, maar er is nog veel werk te doen," zegt hij. Aan de overkant stelt Marlène Gigase (Strategisch Adviseur, ambassadeur open standaarden) dat de toekomst er al is. "Ieder persoon krijgt te maken met fluïde netwerken waar zorg, aandacht en informatie samenkomen. In een aantal use cases zien we al dat informatie-uitwisseling tussen deze netwerken verloopt zoals we het willen. Het is echter nog niet overal landelijk doorgevoerd, mede door weerstand en IT-hobbels doordat onze systemen tot nu toe anders zijn ingericht."

De tijdlijn van het netwerkperspectief

Een belangrijk onderdeel van de KennisJam is het chronologisch overzicht van de ontwikkelingen die hebben geleid tot het huidige Netwerkperspectief. Johan Ulenkate, voormalig senior beleidsmedewerker bij VWS, en Truus Vernhout, projectmanager bij Ketenbureau i-Sociaal Domein, halen herinneringen op uit de jaren 2000-2015, een cruciale periode waarin voor het eerst landelijk de wachtlijsten in kaart worden gebracht. Dit vormt de basis voor het huidige systeem van gegevensuitwisseling. Geduld, ondersteuning en zelfs het doneren van computers aan zorgorganisaties speelden een belangrijke rol in het op gang brengen van de transformatie rond databeschikbaarheid.

Daan Wijnmaalen, strategisch adviseur bij Ketenbureau i-Sociaal Domein, licht de periode rond 2015 toe, waarin de werelden van zorgregistratie, gegevensbeheer en bronnen

beginnen samen te smelten tot het Netwerkperspectief zoals we dat vandaag de dag kennen. "Het toekomstbeeld dat we toen hadden, is eigenlijk het Netwerkperspectief waar we nu allemaal aan werken," legt hij uit.

Tessa van Hoof, manager team Gegevensuitwisseling in de Zorg bij Zorginstituut Nederland, voegt daaraan toe dat sinds 2015 steeds meer brancheorganisaties zich bij Platform IZO aansluiten. "Partijen worden nieuwsgierig. Ze merken dat we de vraagstukken en dilemma's samen moeten oplossen, en er ontstaat een toenemende behoefte om van elkaar te leren," benadrukt ze.

De weg naar een levensloopp dossier

Janine Booij, senior adviseur gegevensuitwisseling in de langdurige zorg bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

schets een toekomst met daarin een levensloopp dossier dat vanaf de geboorte alle relevante gezondheidsgegevens van een persoon bevat. "Het zou een enorme verbetering zijn voor de cliënt én de zorgverleners, als alle gegevens altijd beschikbaar zijn" zegt Booij. "Als je alle data over eerdere zorg in één systeem hebt, hoef je als zorgprofessional geen dubbele administratie te voeren en kan de cliënt de zorg krijgen die beter aansluit bij de persoonlijke situatie."

Ze onderstreept dat een goed functionerend gegevensuitwisselingssysteem de zorg niet alleen efficiënter zal maken, maar ook prettiger voor cliënten omdat ze bijvoorbeeld hun verhaal niet steeds opnieuw hoeven te vertellen. "Dat bespaart tijd en zorgt ervoor voor dat de zorg meer op maat kan worden geleverd."

II Periode 2005 - 2015

Jamsessies

1

De CNIO als breinaald door het vijf lagenmodel

KwadrantGroep & IJsselheem

2

Generieke functies: gedoe, noodzaak of winstpakker?

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

3

Regionale aanpak: 'Op weg naar een federatief lerend (data)netwerk!

KIK-V

4

De weg uit het labrynt voor zorgaanbieders en de wijze les van Theseus

IVVU

5

Het indicatieregister: de opmaat naar veel meer registers in de langdurige zorg en ondersteuning

Actieprogramma iWlz, CIZ & DSW

6

Waar zie jij de waarde van het netwerkperspectief in de praktijk?

IJsselheem & IZO

Jamsessies

7

Innovatief werken in de avond-, nacht- en weekendzorg

Thebe & ActiZ

8

Domeinoverstijgend werken in het netwerkperspectief

Ketenbureau i-Sociaal Domein & actieprogramma iWlz

9

Serious game: innoveren in netwerken

Games for Health

1. De CNIO als breinaald door het vijf lagenmodel

KwadrantGroep & IJsselheem

Wikje Muller-Draaistra & Arenda Jansen

De Chief Nursing Information Officer (CNIO) fungeert als een breinaald die door de vijf lagen van het Framework netwerkperspectief steekt, met het netwerkperspectief als rode draad. Arenda en Wikje, zelf CNIO's, vertellen wat het werk inhoudt. Ze vertalen de behoeften van zorgprofessionals naar wensen voor de software. Hiermee slaan CNIO's een brug tussen de praktijk en de informatievoorziening. "De CNIO zorgt voor blijere verpleegkundigen," zeggen zij.

Wikje en Arenda werken zowel regionaal als landelijk. Ze ondersteunen zorgaanbieders in hun rol als opdrachtgever voor softwareleveranciers. Het vertalen van behoeften naar functionele applicatievragen doen zij via hun zorg- of brancheorganisatie. "Great things always begin from the inside," zeggen ze.

Tijdens een van de sessies legt een deelnemer de link met de adviezen van de NZa om regionale samenwerking te ondersteunen. Maar het belangrijkste inzicht van deze jamsessie is dat er meer CNIO's nodig zijn om ervoor te zorgen dat de IV in de praktijk ook echt werkt.

**"Sluit je aan en versterk
het CNIO-netwerk!"**

2. Generieke functies: gedoe, noodzaak of winstpakker?

Ministerie van Volksgezondheid, Wetenschap en Sport

Ron Obbens & Marc Hoekstra

Onder leiding van quizmasters Ron en Marc spelen deelnemers een quiz waarin zij strijden om de eerste plek. Ze worden getest op hun kennis over de huidige zes generieke functies: identificatie, authenticatie, autorisatie, toestemming, lokalisatie, en adressering.

De vragen leiden telkens tot levendige discussies. Dit brengt bijvoorbeeld aan het licht dat niet iedereen bekend is met termen als eIDAS (Electronic Identification And Trust Services) en Dezi (dé zorgidentiteit).

Belangrijke punten die deelnemers leren:

- Autorisatie is de verantwoordelijkheid van zorgaanbieders.
- Mitz is een online toestemmingsvoorziening en geen functie.
- Mitz is voor een persoonlijke gezondheidsomgeving (pgo) wel een lokalisatiefunctie, maar voor zorgaanbieders niet. Dit wordt mogelijk op termijn wel gerealiseerd.
- Lokaliseren kan alleen bij een gerichte vraag.
- De lokalisatiefunctie bestaat uit drie componenten: pseudonimisering, nationale verwijzindex en metadataregistratie.

Een enthousiaste deelnemer zegt:

“Op een leuke interactieve manier werden deze niet heel sexy onderwerpen over de Bühne gebracht, waarbij er veel ruimte was voor discussie en interactie”

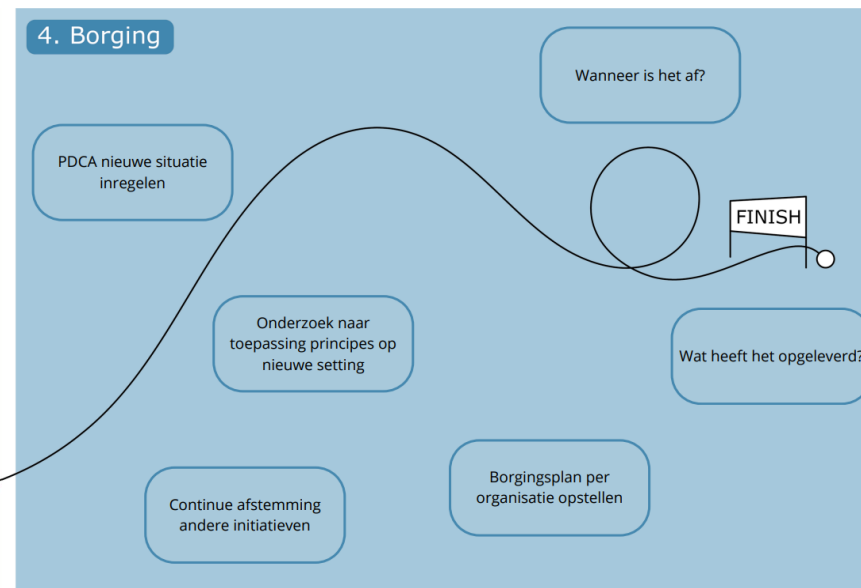
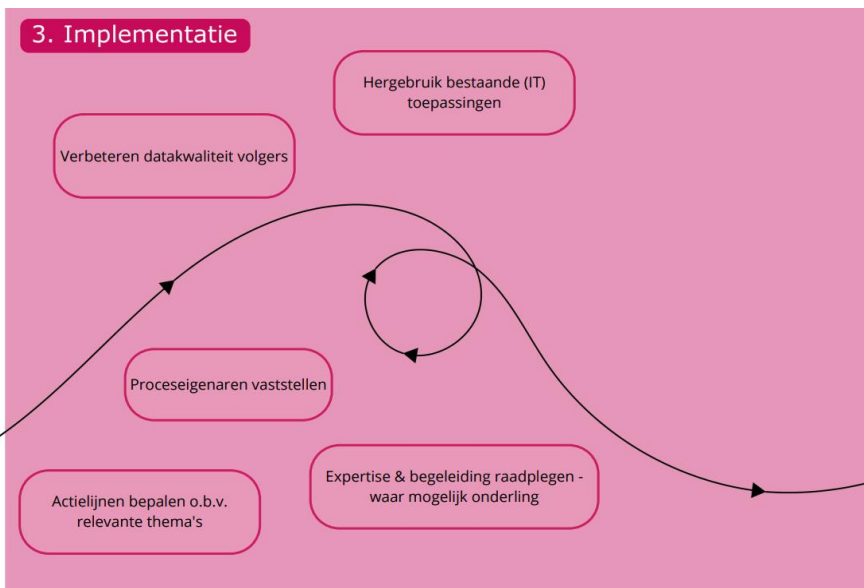
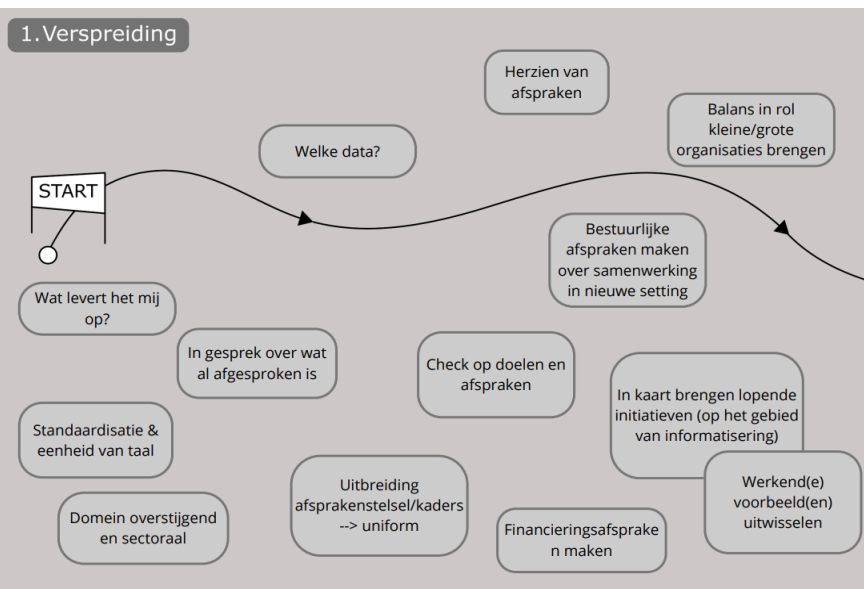
3. Op weg naar een federatief lerend (data)netwerk!

KIK-V

Joost Wildenberg & Ilonka Tersteeg

Hoe ziet het netwerkperspectief er in de praktijk uit? In de sessie van het Programma KIK-V ligt de focus op een integrale aanpak voor een lerend zorgsysteem waarin zowel primaire als secundaire data efficiënt en betrouwbaar uitgewisseld kan worden.

Aan de hand van een casus werken de deelnemers aan een concrete aanpak voor gegevensuitwisseling en samenwerking in de regio, gericht op verspreiding, adoptie, implementatie en borging. De uitwerking van deze roadmap zie je hier links.

De boodschap? Werk samen en gebruik tools zoals KIK-V om regionale projecten rond databeschikbaarheid te ondersteunen. De deelnemers krijgen praktische handvatten om de theorie in hun eigen praktijk toe te passen, met als einddoel een lerend zorgsysteem dat betrouwbare informatie-uitwisseling mogelijk maakt.

In de handreiking Inzicht KIK-V wordt geschetst hoe op regionaal niveau kan worden samengewerkt aan gegevensuitwisseling voor primair gebruik in zorgprocessen (uitwisseling tussen zorgverleners en uitwisseling tussen zorgverlener en burger) en secundair gebruik (onderzoek, beleidsvorming, richtlijnen toetsing, verantwoording).

4. De weg uit het labrynt voor zorgaanbieders

IVVU

Jessica Teunissen & Idius Felix

Samenwerken aan digitalisering binnen de regio, hoe doe je dat? De vereniging van zorgorganisaties in de regio Utrecht (IVVU) stelt samen met VVT-organisaties in de regio Utrecht een digitaliseringsagenda op die tijdens deze sessie centraal staat.

Als startpunt wordt de vraag gesteld: wat zijn je grootste ergernissen rond gegevensuitwisseling in de zorg? Deze vraag maakt volgens een deelnemer veel los en kan inzichten opleveren over wat verbeterd of anders gedaan kan worden. De conclusie van de sessie: een gezamenlijke bespreking binnen een regio of sector over wie waaraan werkt, bevordert samenwerking en kennisuitwisseling.

Een paar waardevolle opmerkingen en inzichten van deelnemers:

- Een digitaliseringsagenda biedt overzicht van initiatieven, problemen en overlappings, zodat zorgaanbieders beter weten waar ze kunnen beginnen.
- Gegevens worden herhaaldelijk uitgevraagd, opgeslagen en overgetypt, wat de betrouwbaarheid schaadt. "Wanneer stoppen we hier eindelijk mee?"
- We moeten samen niet alleen werken, maar samen ook daadwerkelijk dóén.
- Scheidslijnen tussen domeinen hinderen samenwerking.
- Eigen belangen gaan soms voor keten-, cliënt- of zorgbelangen.

5. Het Indicatieregister: de opmaat naar veel meer registers

CIZ, DSW & Actieprogramma iWlz

Arend Stadman, Emiel Delvaux & Richard Trigg

Het succesverhaal van het Indicatieregister iWlz vormt de start voor de sessie. Deelnemers bespreken vragen als: wat is nodig om een register te implementeren of daarop aan te sluiten? En welke obstakels kun je onderweg tegenkomen? Een belangrijke conclusie is dat het Indicatieregister niet genoeg is. Aanvullende registers, zoals het Bemiddelingsregister, zijn nodig. Verder benadrukken de deelnemers dat tempo essentieel is bij de doorontwikkeling: partijen haken af als het proces te lang duurt. Bovendien moeten alle betrokken partijen hun toestemming verlenen voor een soepele samenwerking, wat landelijk en domeinoverstijgend geregeld moet worden.

De jamsessie krijgt telkens een andere beat, gecreëerd door de deelnemers. Na een uitleg over het iWlz-netwerkmodel en het Indicatieregister, volgt een discussie over de meerwaarde van het aansluiten van gemeenten op het Indicatieregister. Gemeenten missen nu vaak essentiële informatie om de juiste beslissingen te nemen. Aansluiting op het register kan dit deels oplossen.

Er is ook aandacht voor de positie van kleinere zorgaanbieders die zorg in natura leveren binnen de langdurige zorg. Het is van belang dat zij goed worden meegenomen in de doorontwikkeling. Onderwerpen zoals privacy en toegangsrechten binnen het Indicatieregister komen eveneens aan bod. Het advies luidt om registers één voor één te realiseren en pas daarna verder uit te breiden. Eerst een solide basis opzetten dus. Voor sommige informatieverzoeken is aansluiting op het Bemiddelingsregister noodzakelijk.

De deelnemers concluderen dat techniek en beleid onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, maar dat met de komst van het netwerkmodel meer flexibiliteit mogelijk wordt. Dit kan nu al worden meegenomen bij het maken van beleid.

6. Waar zie jij de waarde van het netwerkperspectief in de praktijk?

IJsselheem & IZO

Marleen Voerman & Isa van Barneveld

In de mini-bioscoop, compleet met popcorn, bekijken de deelnemers een filmpje waarin zorgprofessionals, cliënten en mantelzorgers vertellen wat het netwerkperspectief voor hen betekent, nu en in de toekomst. Wijkverpleegkundige en filmster Marleen beantwoordt vragen over het netwerkperspectief in de praktijk van haar werk.

Ze vertelt over haar wens om gegevens direct in te kunnen zien, zonder telkens contact op te hoeven nemen met andere zorgprofessionals. Ze is veel tijd kwijt aan telefonisch in de wacht hangen bij de huisarts, bijvoorbeeld om gegevens op te vragen die in het EPD staan. Ook de ergotherapeut, logopedist, sociaal werker, fysiotherapeut, gemeente en mantelzorger hebben cliëntgegevens die zij bij elkaar moet verzamelen.

“Mijn droom is dat ik de gegevens vanaf mijn eigen scherm in kan zien, in plaats van ze op te moeten vragen”

Marleen besteedt haar tijd liever aan een praatje met een eenzame cliënt. Op de vraag of ze collega's heeft zien vertrekken vanwege de administratiedruk, klinkt een resoluut 'ja'. De deelnemers vallen stil.

Naast meer tijd voor de handen aan het bed, voelen de deelnemers hierin de waarde van het netwerkperspectief in de praktijk:

- Als client vertel je maar één keer je verhaal;
- Zorgprofessionals vertrouwen erop dat de gegevens juist en actueel zijn;
- Cliënten, naasten en zorgprofessionals maken samen onderbouwde keuzes, ondersteund door het integrale cliëntbeeld;
- Er is meer veiligheid voor cliënten, bijvoorbeeld in spoedsituaties.

7. Innovatief werken in de avond-, nacht- en weekendzorg

Thebe & ActiZ

Myrte Diepstraten & Arjo Rozeboom

Met de juiste mensen en goede zin kun je in negen maanden tijd tot een oplossing voor informatievoorziening komen waar zorgprofessionals daadwerkelijk iets aan hebben en die voldoet aan het netwerkperspectief, zo blijkt uit de sessie van Arjo en Myrte. Ze presenteren een ANW-oplossing, waarmee cliëntgegevens beschikbaar zijn voor verzorgenden en verpleegkundigen vanuit de bron: het ECD van de zorgaanbieder die de cliënt in zorg heeft.

De belangrijkste succesfactor van dit innovatieve traject was dat het grote aantal partijen elkaar in regioverband al kende. Connecties tussen mensen vormen de basis voor efficiënte samenwerking, die onder faciliterende regie tot bloei komt. Ook softwareleveranciers willen met elkaar samenwerken om problemen op te lossen voor zorgprofessionals. “Data loskoppelen van de applicatie kan dus wél, en nog in goede samenwerking ook!”

De deelnemers verkennen hoe elementen uit deze aanpak herbruikbaar zijn voor andere trajecten. Relevante aspecten zijn onder meer:

- de juiste mensen betrekken;
- aandacht hebben voor elkaars zienswijzen en verantwoordelijkheden;
- focus niet alleen op de technische uitdagingen, maar ook op het (gewenste) proces;
- een designweek organiseren met interactieve werkvormen, gericht op het presenteren van daadwerkelijke resultaten en eindproducten.

Andere zorgsoorten die zich lenen voor deze aanpak zijn bijvoorbeeld:

- mondzorg;
- palliatieve zorg;
- (acute) jeugdzorg;
- advanced care planning.

8. Domeinoverstijgend werken in het netwerkperspectief

Ketenbureau iSociaal domein & actieprogramma iWlz
Rob Neefs & Eduard Renger

Het Actieprogramma iWlz en ViSD geven invulling aan het netwerkperspectief door te onderzoeken hoe langdurige zorg en het sociaal domein beter op elkaar kunnen aansluiten. In deze sessie brengen de deelnemers in kaart welke domeinoverstijgende vraagstukken prioriteit verdienen voor ondersteuning vanuit dit perspectief.

Enkele belangrijke use cases komen naar voren:

- Overgang van maatschappelijke ondersteuning (Wmo) naar langdurige zorg (Wlz), zowel voor cliënten met zorg in natura als met een persoonsgebonden budget (pgb). Relevante informatie wordt niet gedeeld tussen gemeenten, zorgkantoren en zorgaanbieders, wat de continuïteit van zorg bemoeilijkt.

- Overgang van jeugdige cliënten (<18 jaar, onder de Jeugdwet) naar maatschappelijke ondersteuning (Wmo, >18 jaar). Deze overgang brengt een risico op terugval met zich mee, vooral omdat informatie niet altijd naadloos doorstroomt tussen de verschillende zorgdomeinen, wat kan leiden tot hiaten in de zorg voor jongvolwassenen.
- Verwijzingen van een jeugdige door zorgprofessionals zoals huisartsen, jeugdartsen, medisch specialisten, of vanuit het forensisch domein. Veel van deze verwijzingen komen buiten de gemeentelijke toegang om, waardoor informatie-uitwisseling en coördinatie tussen de betrokken instanties vaak tekortschieten.
- Overgangen naar een andere aanbieder, perceel, domein, of gemeente, bijvoorbeeld bij de overgang van zorg vanuit de Zorgverzekeringswet (Zvw) naar langdurige zorg. Ook de informatiedeling tussen medewerkers van Werk en Inkomen en jeugdzorgprofessionals verloopt moeizaam, wat leidt tot een gebrek aan samenhang in de ondersteuning.

Daarnaast worden enkele inzichten genoemd:

- Klein en pragmatisch beginnen is de sleutel; het gaat niet alleen om praten maar vooral om daadwerkelijk actie ondernemen in kleine stappen.
- Gegevens worden soms niet gedeeld vanwege concurrentiegevoeligheid tussen partijen, wat de samenwerking bemoeilijkt.
- Zorginformatiebouwstenen (zibs) sluiten niet altijd aan op administratieve standaarden, wat het standaardiseren van gegevensuitwisseling bemoeilijkt.
- AI kan een waardevolle rol spelen in data-analyse, door bijvoorbeeld verbanden en patronen te ontdekken die met traditionele methoden over het hoofd worden gezien.

9. Serious game: innoveren in netwerken

Games for Health

Jurriaan van Rijswijk

Hoe zorg je ervoor dat de ontwikkeling van een zorginnovatie, vanaf de probleemanalyse tot aan de uiteindelijke implementatie, soepel en snel verloopt? Door vooraf alle stappen helder in kaart te brengen en lessen van eerdere innovatieroutes te betrekken, zo blijkt uit de serious game-sessie.

Aan de hand van een zelfgekozen innovatie doorlopen de deelnemers de reis van een veranderingsproces. Door analyses en discussies creëren ze een overzichtelijke routekaart voor het implementatieproces. Met het vastleggen van deze routes in een database ontstaat een steeds completere verzameling handvatten en lessen voor het soepel doorlopen van innovatieprocessen in zorgnetwerken.

“De game stimuleert op interactieve, speelse manier om samen tot een scherpe analyse te komen”

aldus een enthousiaste deelnemer.

Muzikale afsluiting

De middag wordt muzikaal afgesloten door zangeres Elke Janssen, die de zaal energiek opzweept. Begeleid door een stevige beat zingen de aanwezigen mee met de tekst: "Met IZO samen vooruit. Inspiratie bij de KennisJam, make my day. Met IZO wijzer op weg. Samen delen bij de KennisJam, maak het mee." Deze verbindende afsluiting zorgt voor een vrolijke sfeer.

Tijdens deze borrel komt een ander soort netwerkperspectief naar voren. Deelnemers uit verschillende organisaties praten na over de inhoud van de dag. Kenneth van Beurden, Business Analyst bij VECOZO, vindt dat deze informele gesprekken minstens zo belangrijk zijn voor het ontstaan van samenwerking. "Je leert wat anderen bezighoudt, en hoe je daar wellicht op kunt aansluiten." Lourien Meulenbeld, kwartiermaker bij Icare Gewoon Thuis en tevens CNIO, is ook enthousiast over de bijeenkomst: "Het is ontzettend motiverend om te horen hoeveel er al gebeurt binnen het Netwerkperspectief. Vooral de sessie over KIK-V en de toepassing in de regio brengt de theorie echt tot leven."

We houden van ons werk,
cliënten zijn ons lief

Het zorgen voor een medemens,
dat doen we instinctief

Het scherpt ons in de missie,
het is ons leidmotief

Met aan de horizon: het
netwerkperspectief

We zijn niet onzorgvuldig, en
ook niet impulsief

We houden van vooruitgang,
zijn slim en inventief

Maar hoe komen we verder, wat
is nou effectief?

Het antwoord laat zich raden:
het netwerkperspectief

Met IZO – samen vooruit

Inspiratie bij de KennisJam, make my day

Met IZO - wijzer op weg

Samen delen bij de KennisJam, maak het mee

Het delen van gegevens, privé
en exclusief

Daar valt nog veel te winnen,
dat weet je cognitief

Het maakt ons vastberaden,
alert en assertief

We zeggen maar één ding:
het netwerkperspectief

Langdurige zorg en
ondersteuning

Het vraagt om wederzijds
vertrouwen

Van zorgprofessionals én
cliënten

De bereidheid om bruggen te
bouwen

Video: https://www.youtube.com/watch?v=EzKI0_AmSgY

***"Inspirerend. Energiek. Nuttig.
Netwerken. Verbinding. Samen. Let's go!"***

Meld je [hier](#) aan als nieuwsbriefabonnee

infoizo.nl

infoizo@zinl.nl

[LinkedIn](#)

[Meer over het netwerkperspectief](#)